

Rapport USSP 2019

Om USSP

Syfte och mål

Det finns ett avtal gällande USSP för 2018-2020. Av avtalet framgår syfte, mål och organisation.

Syftet med samverkansarbetet USSP i Trelleborgs kommun är att bidra till att Trelleborg ska vara en trygg kommun för barn och unga att växa upp i. Målgruppen är barn och unga 0-20 år.

Målet är att skapa goda förutsättningar för ett långsiktigt hållbart förebyggande arbete i kommunen, genom bra förutsättningar för samverkan mellan myndigheter. Samverkansarbetet ska utgå från en gemensam bild av ungdomars situation i kommunen som formas genom att representanterna tillför sin kunskap för att bilden ska bli så heltäckande som möjligt.

I USSP ingår arbetsmarknadsförvaltningen, bildningsförvaltningen, socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen (ungdomsenheten), säkerhetsenheten, enheten hållbar utveckling, Kunskapsskolan och polisen. Kommunens samordnare av ANDT och barnkonventionen är samordnare av USSP.

Styrgrupp, operativ ledningsgrupp och samordning

USSP är organiserat i en styrgrupp och en operativ ledningsgrupp.

Uppdraget att ingå i någon av grupperna är knutet till befattning, i syfte att säkerställa kontinuitet.

Samordnaren av USSP deltar i båda gruppernas möten för att dokumentera arbetet, vara en länk mellan grupperna och hålla i uppföljningen av samverkansarbetet.

Styrgruppen ska sammanträda minst två gånger per år, den operativa ledningsgruppen minst två gånger per termin. Ett av mötena, i december, ska vara gemensamt för styrgrupp och operativ ledningsgrupp.

Vid decembermötet ska en rapport om vad som gjorts under året vara klar och plan för kommande år tas fram. I syfte att kommunicera till politiken skickas rapporten till berörda nämnder.

Möten i USSP 2019

- Under 2019 har styrgrupp och operativ grupp haft två gemensamma möten.

TRELLEBORGS KOMMUN

- Styrgruppen har haft två egna möten under året.
- Den operativa ledningsgruppen har haft sju egna möten.

Mötena har dokumenterats, minnesanteckningar har laddats upp på portalen EMMA samt skickats till de deltagare som inte har tillgång till EMMA.

Genomförda aktiviteter 2019

Utgångspunkten har varit "Nulägesbild och prioriteringar 2019-2020", det dokument som togs fram i slutet av 2018.

Under året har ett antal aktiviteter genomförts där hela eller delar av USSP medverkat, här nedan följer en beskrivning av vad som gjorts.

Föräldramöten i samverkan

USSP har även 2019 tillsammans med Nattvandrarerna och FMN erbjudit föräldramötesinformation till skolor. Under våren arrangerades möten på Serresjöskolan, Liljeborgsskolan, Pilevallsskolan och Västervångskolan. Totalt har cirka 140 föräldrar nåtts via dessa möten.

Upplägg och innehåll:

- ge en aktuell nulägesbild
- förmedla kunskap och förebyggande tips, bl.a. om tobak, alkohol och cannabis
- informera om stöd och hjälp som finns att tillgå
- informera om fritidsgårdarnas verksamhet
- ge föräldrar möjlighet att utbyta erfarenheter
- information från Nattvandrarerna och FMN

Innehåll och upplägg har i stora drag varit detsamma som tidigare. Men nytt för detta år är att även FMN och trygghetsvårdarna deltagit. De Mentimeter-utvärderingar som gjorts visar att föräldrarna varit nöjda med innehåll och upplägg. Även de skolor som arrangerat möten har varit nöjda, även om uppslutningen av föräldrar kunde ha varit betydligt bättre på ett par av skolorna.

I syfte att sprida information om de förebyggande insatser som USSP gör bjöds några politiker i kommunstyrelsen samt Trelleborgs Allehanda (TA) in till Västervångskolans möte. Oppositionsråd (sd) samt kommundirektör närvarade, liksom TA:

<http://www.trelleborgsallehanda.se/trelleborg/foraldrar-fick-snabbkurs-i-att-forebygga-ungas-drogmissbruk/>

TRELLEBORGS KOMMUN

Styrgruppen för USSP hade en del synpunkter på upplägg av föräldramötena och gav därför operativa ledningsgruppen i uppdrag att utveckla arbetet enligt nedan. Även de som deltar på föräldramötena (det s.k. föräldramöteteamet) har varit delaktiga i detta.

- Ta fram en mall för inbjudan, i syfte att säkerställa att alla skolor förmedlar samma information till alla föräldrar som bjuds in.
- Dokumentera hur många föräldrar som närvarar på respektive möte.
- Föräldramöten för de som har barn i åk 6 och 7 prioriteras.
- Istället för föräldramöten ska dessa möten kallas: "Informationsmöte med tema alkohol och droger, trygghet mm." Detta i syfte att undvika förväxling med ordinarie föräldramöten.
- På en del skolor kan modersmåls lärare behöva engageras för att bidra till ökad närvaro på föräldramötena. Respektive skola ansvarar för detta.
- Föräldramöteteamet kommer under 2020 att ytterligare utveckla arbetet genom att producera en kortare film med den allra viktigaste informationen, i syfte att sprida digitalt. Troligtvis görs en film för grundskoleföräldrar och en för gymnasieföräldrar. Förhoppningen är att nå ut till ännu fler föräldrar genom att nyttja digitala kanaler.

Rutiner gällande kommande möten har tagits fram i enlighet med ovan, därtill har en mall för inbjudan tagits fram. Erbjudande till berörda skolor har skickats ut i början av hösten. Hittills har en skola hört av sig och bokat in informationsmöte våren 2020.

Kampanjen Tänk Om och Tonårsparlören

Inför skolavslutning, midsommar och höstlov har den nationella antilångningskampanjen TÄNK OM (www.tänkom.nu) samt Tonårsparlören (www.tonårsparlören.se) uppmärksammats. Målgruppen är tonårsföräldrar, syftet är att öka deras kunskaper om tonåringar och alkohol.

Inför sommarlovet skickades bifogat föräldrabrev ut via Unikum. Organisationen IQ (www.iq.se) lanserade en film under hösten – Tonårsparlören - The Movie. Filmen kan ses i sin helhet, men även i form av olika klipp. Några klipp spreds inför höstlovet via Unikum och Facebook. Resterande läggs ut vid jul/nyår.

Länk till hela filmen:

<https://www.youtube.com/watch?v=di3G7iPVQ48&feature=youtu.be>

TRELLEBORGS KOMMUN

Ytterligare informationsinsatser riktade till föräldrar

Strax innan jullovet togs beslutet att via trelleborg.se och Trelleborgs kommuns Facebook-sida gå ut med ytterligare information riktad till föräldrar med budskapet ”Som förälder är du den viktigaste förebyggaren”. Fokus var att lyfta fram föräldrars viktiga roll och ansvar. I samma inlägg togs tillfället i akt att informera om USSP:

<https://www.trelleborg.se/sv/aktuellt/nyheter/2019/december/som-foralder-ar-du-den-viktigaste-forebyggaren/>

Dagen innan julavslutningen gjordes ytterligare en informationsinsats, denna gång med Polisen som avsändare. Informationen riktades denna gång direkt till vårdnadshavarna på grundskolan och gymnasiet, via informationssystemen Unikum och V-klass.

Syftet var att upplysa om den stora fest som några gymnasieungdomar arrangerade på Rosenhagen i Anderslöv den 20 december. Fokus i informationen var risker angående unga och alkohol samt goda råd. Stora ungdomsfester innebär nämligen i regel hög berusningsnivå med risk för stök, bråk och skador som följd. Därav vikten av att i förebyggande syfte informera vårdnadshavarna.

Det ska slutligen poängteras att denna fest var ett helt privat arrangemang, Söderslättsgymnasiet hade ingenting med festen att göra och därmed heller inte något ansvar.

Skolavslutning och studentfirande

Avgångseleverna på Söderslättsgymnasiet informerades under våren (precis som tidigare år) om regler under studentveckan angående ordning, alkohol, säkerhet kring studentflak mm. Medverkade gjorde skolan, polisen, räddningstjänsten och samordnaren för ANDT och barnkonventionen. Informationen publicerades även på kommunens hemsida.

Enligt gammal tradition brukar avgångseleverna samlas för att grilla vid Dalabadet en kväll under studentveckan. Detta arrangemang ligger således utanför skoltid och är ingenting som Söderslättsgymnasiet står bakom. De senaste åren har Varannan vatten funnits på plats när det har grillats. I år ställde eleverna dock in grillningen på grund av regn och åska, vilket visade sig vara ett klokt beslut med tanke på hur vädret utvecklades. Därmed ställdes också Varannan vatten in vid detta tillfälle. På studentdagen blev det däremot uppskattad vattenutdelning på skolgården innan utsläpp. Årets studentfirande var väldigt trevligt och lugnt, med låg berusningsnivå.

Feriearbete om tobak

Under våren presenterade de ungdomar som sommarjobbade med tobaksförebyggande 2018 sina tobaksförebyggande förslag för kommunstyrelsen. Under hösten höll ungdomarna även presentationer i

TRELLEBORGS KOMMUN

bildningsnämnden och fullmäktige.

Ungdomarnas förslag var:

1. Utbildning
2. Bättre ID kontroller
3. Rökfria zoner
4. Höjd skatt
5. Exponeringsriktlinjer
6. Tobaksfri skoltid

Kommunstyrelsen gav bildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden i uppdrag att återkomma med förslag till tobaksförebyggande åtgärder senast juni 2019 (KS 2019/432).

Som sommarjobb 2019 fick ytterligare sex gymnasieelever från Trelleborgs kommun lära sig mer om tobakens påverkan på hälsa och miljö, samt om barns rättigheter. Sommarjobbet inleddes med en veckas utbildning i Malmö, tillsammans med ungdomar från åtta skånska kommuner. På agendan stod tobakens påverkan på människa och miljö, barnkonventionen, nya tobakslagen och kommunikation.

Därefter arbetade ungdomarna på hemmaplan med uppdrag att lära yngre elever om tobak. Under hösten har de utbildat närmare 300 elever i åk 6 om tobak. Ungdomarna spelade även in en film under sommaren. Den primära målgruppen är föräldrar, som får tips på vad de kan göra för att förebygga tobaksbruk bland unga.

Sommarjobsprojektet har vid ett par tillfällen uppmärksammats av TA:

<http://www.trelleborsallehanda.se/trelleborg/utstallning-ska-fa-ungdomar-att-aldrig-borja-roka/>

<http://www.trelleborsallehanda.se/trelleborg/sjatteklassare-fick-lara-sig-om-farorna-med-tobak/>

Sociala insatsgrupper (SIG)

Sociala insatsgrupper syftar till insatser för unga som riskerar att bli kriminella och unga som behöver stöd och hjälp för att bryta med kriminella nätverk och en kriminell livsstil. Det är socialtjänsten som ansvarar för att andra myndigheter och aktörer görs delaktiga utifrån den unges behov. Polisen är alltid en berörd myndighet i arbetet med sociala insatsgrupper. Under året har en SIG-grupp startats. Fler grupper är på gång och troligen kommer det att bli ännu fler 2020. Det är mycket viktigt att säkerställa att socialtjänsten har tillräckliga resurser för att möta detta behov.

TRELLEBORGS KOMMUN

Årshjul risktillfällen 2020

Årshjul 2020 (se bilaga) syftar till en gemensam överblick som bl.a. skolan, socialtjänsten, ungdomsenheten, polisen och trygghetsvårdarna kan ha nytta av. Av årshjulet framgår även vid vilka tillfällen under året som informationsinsatser ska genomföras, föräldrar är då en prioriterad målgrupp.

Årshjulet uppdateras inför 2020 utifrån att det finns riskperioder innan och efter sommarlovet samt höstlovet. T.ex. ökar risken för bränder två veckor innan höstterminens start. Det brukar inträffa en hel del konflikter på skolorna precis innan höstlovet. Samt att ungdomar tenderar att "dra runt" under höstlovet.

Samverkansöverenskommelse 2019-2022

Ungas alkohol- och drogkonsumtion och relaterad brottslighet är ett av de prioriterade fokusområdena i samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis 2019-2022.

Målsättningen är att minska ungas bruk av tobak, alkohol och narkotika. Uppföljning sker via LUPP-undersökningen 2019 (gymnasiet åk 1-3) samt Region Skånes Folkhälsoenkät Barn och Unga 2021 som genomförs i åk 6, åk 9 samt gymnasiets åk 2.

Ungdomsenkäten LUPP 2019

Hösten 2019 har Trelleborgs kommun låtit genomföra en LUPP-undersökning i gymnasiet åk 1-3. LUPP står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken, undersökningen tillhandahålls av MUCF. Frågorna handlar om fritid, skola, politik och samhälle, trygghet, hälsa, arbete och framtid.

Undersökningen (anonym webbenkät) har under hösten genomförts under skoltid. Resultatet kommer i början av 2020. Då kommer USSP arbeta vidare med att analysera resultaten.

USSP har varit delaktig i arbetet med LUPP, bl.a. valde styrgruppen ut dessa tre kommunspecifika frågor:

1. Vilka utmaningar tycker du är viktigast att lösa i Trelleborgs kommun?
2. Hur skulle du helst vilja lämna dina idéer och synpunkter på vad som ska beslutas i Trelleborgs kommun?
3. Hur skulle du vilja få information om vad som ska beslutas i Trelleborg?

Till respektive fråga kan olika svarsalternativ markeras.

TRELLEBORGS KOMMUN

LUPP-enkäten finns på MUCF:s hemsida:

https://www.mucf.se/sites/default/files/lupp-enkat_16-19_ar_0.pdf

USSP nulägesbild och prioriteringar 2019-2020

Operativa ledningsgruppen och samordnaren för USSP har tidigare sammanställt en nulägesbild och tagit fram förslag till prioriteringar för USSP 2019-2020. I korthet handlar prioriteringarna om följande:

- inventera vad som görs gällande barns/ungas psykiska hälsa
- utbildningsinsatser för personal
- insatser riktade till föräldrar
- avloppsmätningar för att kartlägga narkotikaanvändning
- införa tobaksfri skoltid och fritidsverksamhet
- barns och ungas delaktighet, t.ex. i trygghetsfrågor
- kommunikation om USSP

Uppföljning 2019:

- När det gäller inventering av vad som görs gällande barns/ungas psykiska hälsa har USSP under 2019 tagit fram ett frågeformulär som i början av 2020 kommer att skickas ut.

USSP kommer därmed kartlägga hur kommunala verksamheter arbetar förebyggande och hälsofrämjande med fokus på barn och unga. Syftet är att ta fram en nulägesbild av vad som görs med koppling till exempelvis trygghet, föräldrasamverkan, ANDTS¹, psykisk hälsa, fysisk aktivitet, matvanor, jämställdhet samt delaktighet.

I kartläggningen deltar arbetsmarknadsförvaltningen, förskola, grundskola, gymnasium, kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen samt teknisk serviceförvaltning.

Syftet är att undersöka vad som görs inom olika verksamheter och därmed få ett samlat underlag för vidareutveckling av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i Trelleborgs kommun.

- Gällande utbildningsinsatser för personal hölls en utbildning om narkotika för högstadiet och ungdomsenheten i början höstterminen. På programmet stod:
 - Presentation av ”ANDT på schemat” - Karin Jeppsson, samordnare

¹ ANDTS= alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel

TRELLEBORGS KOMMUN

ANDT och barnkonventionen

- Om cannabis – Mats Rindborn Grahl, kommunpolis i Trelleborg
- FMN informerar – Petra Grevstad och Lennart Johansson

Ca 200 personer deltog. Föreläsningarna filmades i syfte att spridas internt till personal inom skolan och ungdomsenheten.

- Informations- och kommunikationsinsatser riktade till föräldrar har genomförts under året enligt plan. Läs mer ovan under rubrikerna Föräldramöten i samverkan, Kampanjen Tänk Om och Tonårsparlören samt Ytterligare informationsinsatser riktade till föräldrar.
- Avloppsmätningar för att kartlägga narkotikaanvändning har inte påbörjats under 2019. Förhoppningen är att detta kan påbörjas 2020.
- Gällande tobaksfri skoltid och fritid togs det fram förslag om att införa tobaksfri skoltid och fritid. Utgångspunkten är att ungdomarna som sommarjobbade med tobaksfrågor 2018 föreslog införande av tobaksfri skoltid, läs mer ovan under rubrik ”Feriearbete om tobak.”

Ärendet (KS 2019/432) togs upp i fullmäktige den 16 december. Fullmäktige beslutade då att ge bildningsnämnden i uppdrag att revidera ”Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak.” till att inkludera tobaksfri skoltid, att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att revidera relevanta dokument/riktlinjer till att inkludera tobaksfri fritid, samt att ge samverkansgruppen USSP i uppdrag att, tillsammans med handledarna för tobaksfri skoltid, stödja bildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen i arbetet med tobaksfri skoltid och fritid. Med fritid avses i detta sammanhang fritidshem, fritidsgårdar och föreningsverksamhet.

- Under året har barn och ungdomar inte aktivt deltagit i det kommunövergripande trygghetsarbetet.
- När det gäller kommunikation om USSP har kommunens hemsida uppdaterats med en del information om USSP. USSP lyfts även fram i t.ex. kommunens barnbokslut, delårsrapport, hållbarhetsrapport samt i bilagan till samverkansöverenskommelsen kommun och polis.

Rapporten är sammanställd av Karin Jeppsson, samordnare för USSP

TILL DIG SOM ÄR TONÅRSFÖRÄLDER

Hej!

Nu inför sommarlovet uppmärksammar vi kampanjen TÄNK OM som handlar om föräldrar, tonåringar och alkohol. Risken för att unga ska dricka alkohol är högre än vanligt vid t.ex. skolavslutningen, midsommar och festivaler.

Vi vänder oss till dig och andra tonårsföräldrar här i Trelleborgs kommun, för att tillsammans med er skapa en så trygg tillvaro som möjligt. Föräldrar som engagerar sig och sätter tydliga gränser har nämligen stora möjligheter att påverka sina barns alkoholdebut och alkoholkonsumtion.

Varför är då alkohol farligt för unga? De flesta vuxna kan se konsekvenserna av sitt drickande. Unga har svårare att märka när de blir berusade, och blir ofta fulla alldeles för fort. Berusade tonåringar kan råka väldigt illa ut. Risken att t.ex. hamna i bråk, råka ut för en olycka, ha oskyddat sex eller skada sig ökar.

De allra flesta ungdomar som dricker kommer inte att använda narkotika, men nästan alla som provar narkotika för första gången gör det när de är påverkade av alkohol. Cannabis är den vanligaste narkotikan. Att röka cannabis är betydligt vanligare bland ungdomar som röker cigaretter eller är högkonsumenter av alkohol. Att förebygga rökning och alkoholdrickande bland unga, handlar alltså även om att förebygga narkotikaanvändning.

Att köpa ut till någon som inte fyllt 20 är olagligt. Och de allra flesta tonårsföräldrar tycker det är fel att ge sina ungdomar alkohol. Även om det fortfarande förekommer, är det få ungdomar som får alkohol av sina föräldrar. Vi vill därför helt enkelt uppmana dig att fortsätta stå på dig i frågan eftersom det hjälper din tonåring att avstå från alkohol. Ett tips är att också involvera äldre syskon. Det är nämligen inte helt ovanligt att tonåringar får tag i alkohol via äldre kompisar eller syskon.

Har du funderingar kring tonåringar och alkohol?

Mer fakta och tips hittar du på www.tänkom.nu eller www.tonårsparlören.se

www.tänkom.nu

Årshjul risktillfällen 2020

Rosa text

Vid dessa tillfällen uppmärksammas Tonårsparlören/ Tänk Om eller motsvarande.

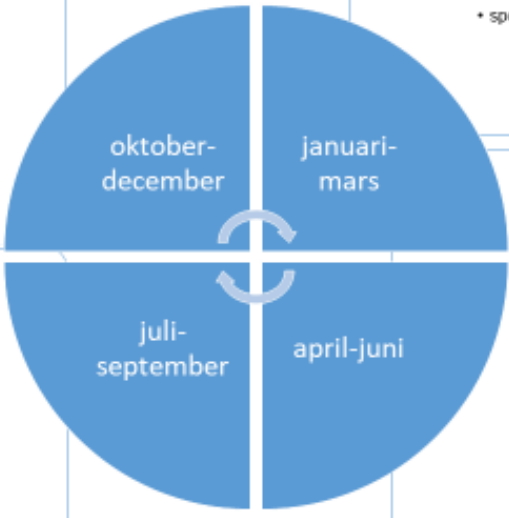
Info till föräldrar via Unikum/V-klass samt Facebook etc.

TÄNK OM

Inför samtliga lov Unikum/V-klass används i syfte att informera föräldrar om de lovprogram som kultur- och fritid och föreningslivet arrangerar.

Varannan vatten vid studenten och Palmfestivalen.

- **Höstlov** (26/10-30/10) Innan och under höstlovet tenderar konflikter att öka. Ungdomar brukar dra runt på stan under lovet.
- **skolevslutning** (21/12)
- **jul/nyår** (juldagen 25/11, nyårsafton 31/12)
- Jullov. Terminsstart 11/1 2021
- sommarlov
- **Två veckor innan skolstart** 17/8 är en riskperiod (=ökad risk för bränder, främst på skolor).
- Palmfestivalen 27-29/8

- terminsstart 9/1
- sportlov (17-21/2)

- påsklov (6-9/4)
- **Valborg** 30/4
- **studentvecka och skolevslutning** 8-12/6
- **Obs!** Riskperiod i två veckor efter skolevslutning, risk för stök utomhus.
- **midsommar** 19/6
- sommarlov

YOFOROS VARANNAN VATTEN **TÄNK OM**

YOFOROS VARANNAN VATTEN **TÄNK OM**